

Czy w Polsce jest możliwa demonopolizacja rynku?

Dyskusja panelowa

Karol Działoszyński

POSEŁ SEJMU
RP

www.dzialoszynski.pl

Karol.Dzialoszynski@sejm.gov.pl

Symposium Świata Telekomunikacji
Warszawa 26 luty 2001

Czy w Polsce jest możliwa demonopolizacja rynku ?

Uczestnicy dyskusji panelowej:

Pan Jan Guz – wiceprzewodniczący Rady
Nadzorczej Netia Telecom S.A.

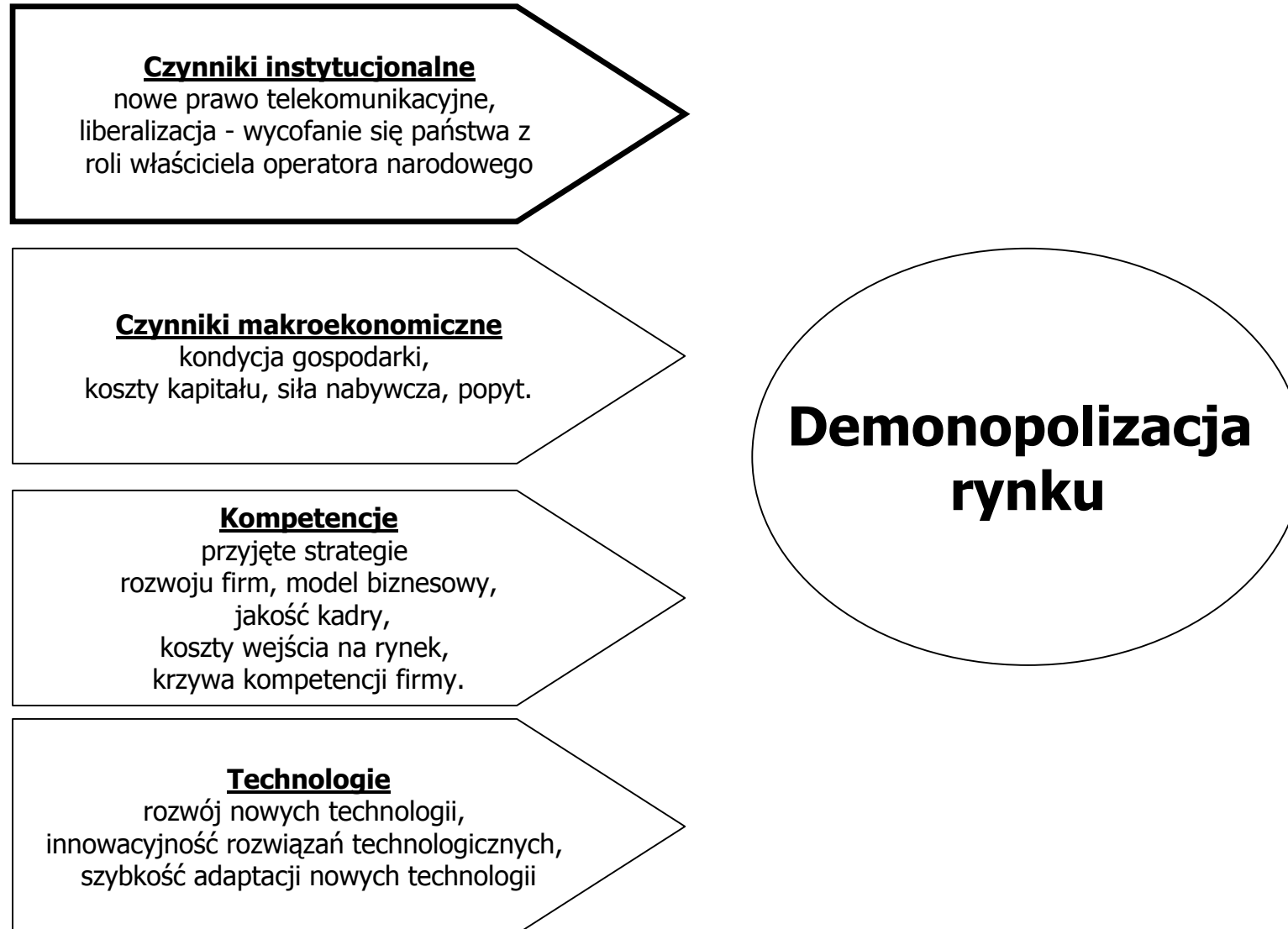
Pan Krzysztof Heller –
Prezes Zarządu El-Net S.A.

Pani Grażyna Piotrowska-Oliwa
Z-ca Dyrektora Departamentu
Współpracy z Regulatorem TP S.A.

Demonopolizacja jest w pochodną czterech zasadniczych czynników

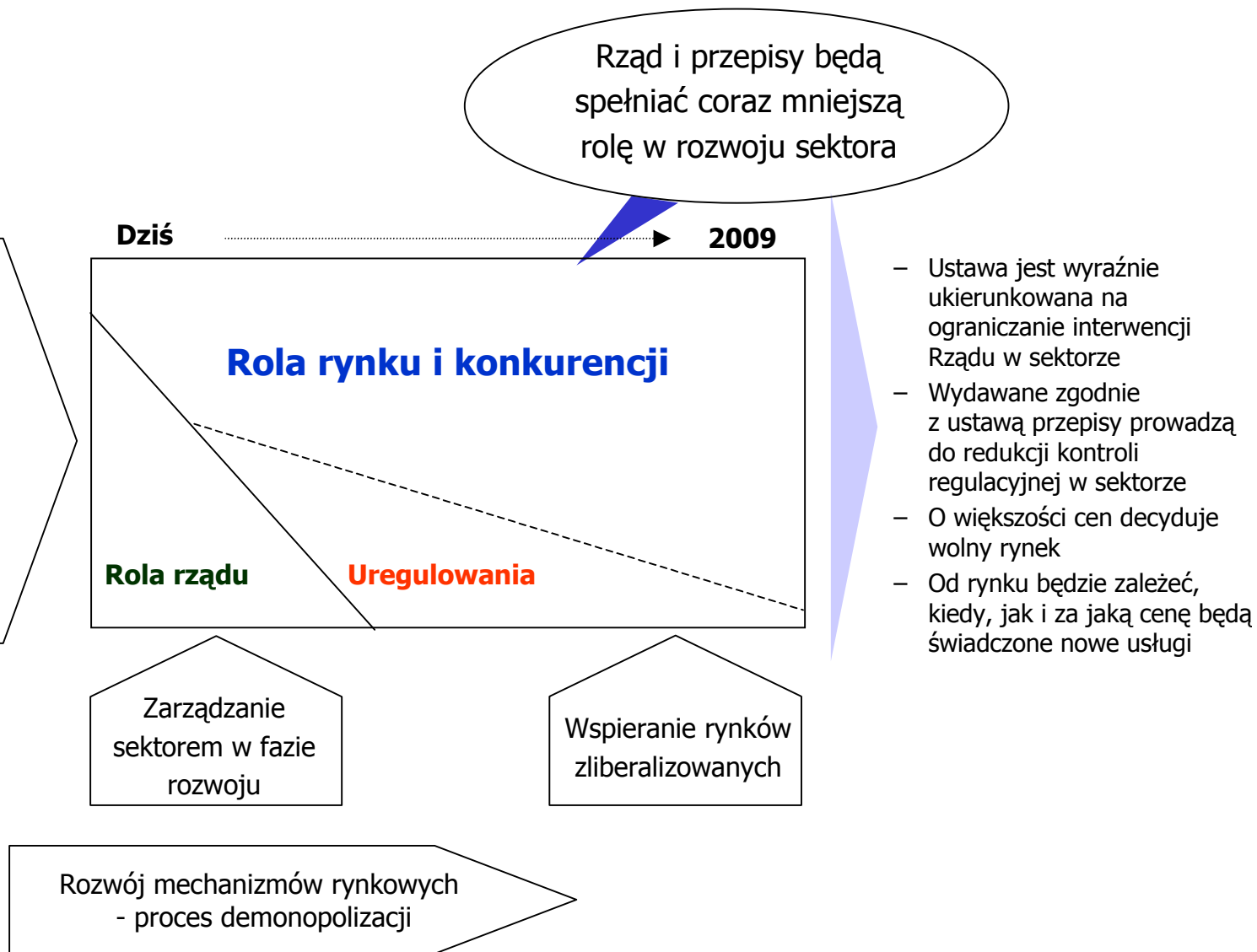

CELE I WPŁYW PRAWA TELEKOMUNIKACYJNEGO

Cele ustawy:

- Wprowadzić Prawo stopniowo ograniczające rolę Rządu i Regulatora w sektorze
- Wyznaczyć jasne wytyczne dotyczące zakresu rozporządzeń i mechanizmów rynkowych
- Wyznaczyć jasny kierunek dla wydawanych rozporządzeń

Obszar działania rządu

- Ustawa jest wyraźnie ukierunkowana na ograniczanie interwencji Rządu w sektorze
- Wydawane zgodnie z ustawą przepisy prowadzą do redukcji kontroli regulacyjnej w sektorze
- O większości cen decyduje wolny rynek
- Od rynku będzie zależeć, kiedy, jak i za jaką cenę będą świadczone nowe usługi

Liberalizacja - cele

PRZEJRZYSTOŚĆ MECHANIZMÓW REGULACYJNYCH

Cele liberalizacji:

Rozbudowa infrastruktury

Rozwój konkurencji

Ochrona konsumentów

Prywatyzacja operatora narodowego

Przystąpienie do Unii Europejskiej

Zadania:

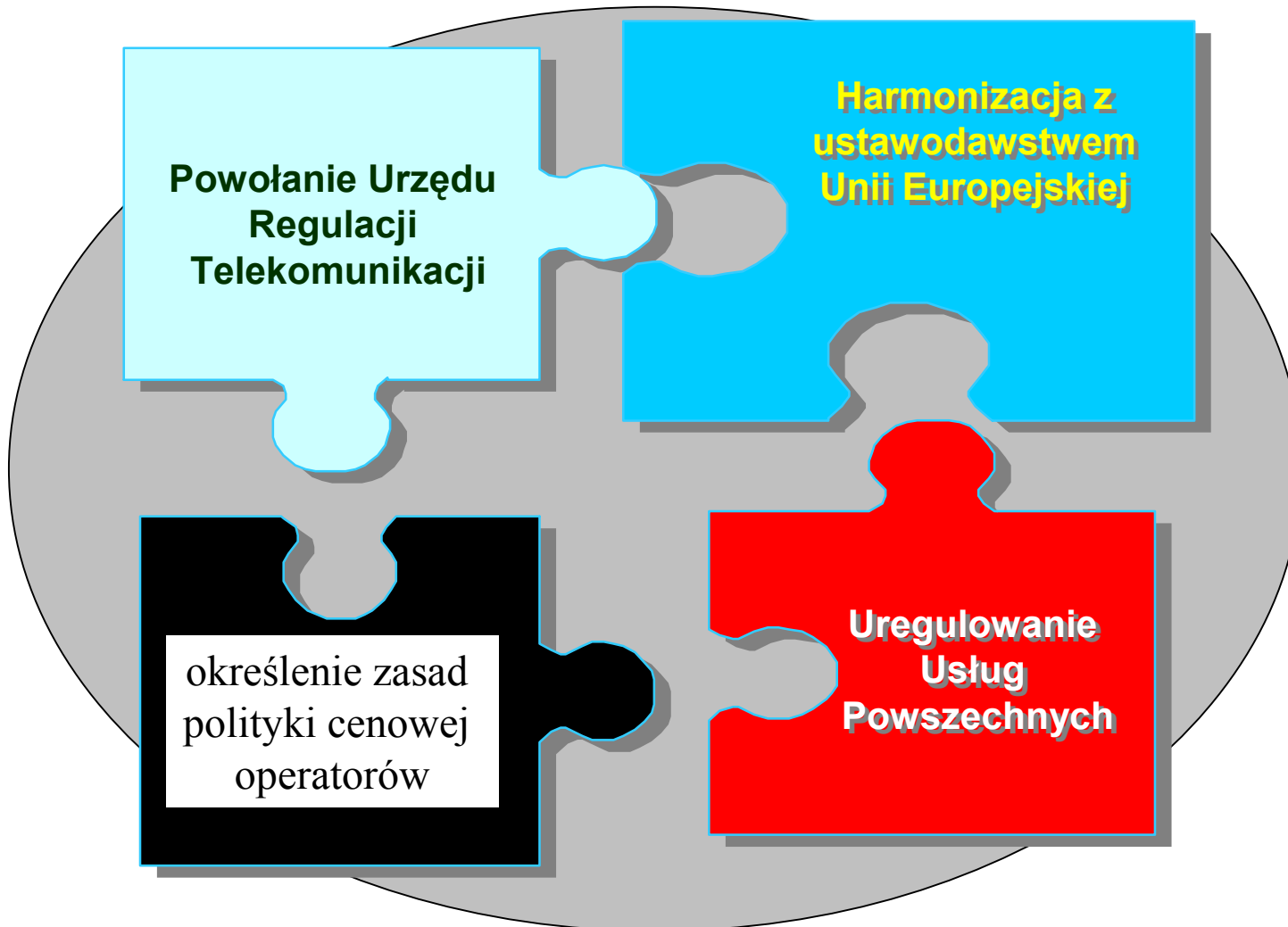
- Zapewnienie opłacalności inwestycji w sieci dostępne
- Świadczenie usług telefonicznych na terenie całego kraju
- Wprowadzenie konkurencji w oparciu o infrastrukturę poprzez zniechęcenie odsprzedawania usług
- Wprowadzenie konkurencji we wszystkich segmentach rynku
- Zapewnienie wysokiej jakości usług po przystępnych cenach
- Zachęcenie inwestora strategicznego do zainwestowania odpowiednich środków
- Zagwarantowanie wpływów do Skarbu Państwa
- Dostosowanie prawa do dyrektyw UE

Sposób realizacji zadań zgodnie z założeniami UE

- Wprowadzenie kosztowej orientacji taryf z ich stopniowym równoważeniem
- Traktowanie połączeń międzyoperatorskich jako integralnej części liberalizacji

Zgodność z zaleceniami i praktyką Unii Europejskiej

Główne aspekty ustawy PRAWO TELEKOMUNIKACYJNE

OBSZARY UJĘTE W NOWYM PRAWIE TELEKOMUNIKACYJNYM

Obszary kluczowe

Usługi powszechne

Znacząca i
dominująca pozycja
rynkowa

Zasady współpracy
operatorów
(interconnect)

Zasady świadczenia
usług
telekomunikacyjnych

Obszary istotne

Organy regulacyjne

Infrastruktura
telekomunikacyjna

Zezwolenia i
pozwolenia

Obszary pozostałe

Sytuacje szczególnych
zagrożeń

Tajemnica
telekomunikacyjna

Gospodarka zasobami
numeracji i
częstotliwości

Kontrola i przepisy
karne

Przepisy przejściowe

Kluczowy aspekt dla klienta

USŁUGI POWSZECHNE

Rodzaje usług

Zasady świadczenia

Metody finansowania

Kluczowe zagadnienia

- Usługi telefoniczne, faksowe i transmisja danych w paśmie fonicznym za pomocą modemów
- Usługa biura numerów
- Udogodnienia dla niepełnosprawnych
- Szczegółowy wykaz usług dla abonenta
- Niemożność odmówienia przez operatora zawarcia umowy
- Określenie w umowie terminu rozpoczęcia świadczenia usług
- Niemożność zaprzestania świadczenia usług do czasu przejścia ich przez innego operatora
- Nie narzucone w ustawie

Implikacje

- Zapewnienie obywatelom podstawowego dostępu do usług. . .
- Przy jednoczesnym uniknięciu nadmiernej ingerencji o swobodę działalności gospodarczej operatorów oraz . . .
- Zgodność z tendencjami UE, odbiegającymi od finansowania obowiązku świadczenia usług powszechnych

Kluczowe zagadnienie dla rozwoju konkurencji

ZNACZĄCA I DOMINUJĄCA POZYCJA RYNKOWA

Kluczowe zapisy

Dodatkowe obowiązki:

1. Przedkładanie regulatorowi wzorów umów o świadczenie usług powszechnych
2. Odrębna kalkulacja kosztów dla każdej usługi

Główne obowiązki:

1. Ceny usług powszechnych uwzględniają koszt ich świadczenia
2. Przedkładanie regulatorowi projektu cennika usług powszechnych

Operator dominujący

Operator o znaczącej pozycji rynkowej

Dla każdego rynku

Implikacje

- Szczegółowe określenie rynków, na których zajmowana jest pozycja znacząca/dominująca oraz sposobu definiowania pozycji znaczącej jest zgodne z podejściem stosowanym w UE
- Obowiązek uwzględnienia kosztów przy ustalaniu cen wyklucza ryzyko dotowania usług powszechnych, a co za tym idzie działalność antykonkurencyjną

Kluczowe zagadnienie dla rozwoju usług i konkurencji

ZASADY ŁĄCZENIA SIECI I WSPÓŁPRACY OPERATORÓW

Kluczowe zapisy

- Obowiązek połączenia sieci z siecią innego operatora dla operatorów o znaczącej pozycji rynkowej
- Obowiązek opracowania przez operatora dominującego ramowych umów o współpracy
- Dopuszczenie dopłat do deficytu na sieci lokalnej
- Obowiązek kosztowej orientacji rozliczeń w przypadku operatorów dominujących
- Umowy, której stroną jest operator znaczący, są przekazywane regulatorowi

Uzasadnienie

- Opracowanie ramowych umów o współpracy jest zgodne z zapisami w dyrektywach UE
- Dopłaty do deficytu lokalnego są przewidywane przez UE w sytuacji przeprowadzenia równoważenia taryf

ZASADY ŚWIADCZENIA USŁUG TELEKOMUNIKACYJNYCH

Kluczowe zapisy

- Ustalenie warunków umowy o świadczenie usług
- Obowiązek corocznego przedkładania regulatorowi sprawozdania z działalności
- Obowiązek wykonywania zadań na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa

Uzasadnienie

- Zagwarantowanie abonentowi podstawowej ochrony w zakresie warunków zawierania umów
- Zdobywanie przez prezesa URT informacji o rynku, służących do podejmowania decyzji
- Zapewnienie podstawowych ustaleń co do bezpieczeństwa obywateli

MINISTER WŁAŚCIWY
ds. TELEKOMUNIKACJI

ORGANY REGULACYJNE

Prezes URT

1. Wykonywanie zadań z zakresu regulacji działalności telekomunikacyjnej, gospodarki częstotliwościowej oraz spełnienia wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej
2. Ocena funkcjonowania rynku
3. Współdziałanie przy tworzeniu aktów prawnych

- **Utworzenie silnego organu regulacyjnego**
- **Prowadzenie ujednoczonej polityki wobec zarówno rynku telekomunikacyjnego, jak i działalności związanej z gospodarką widma częstotliwości**

RADA TELEKOMUNIKACJI

Rada Telekomunikacji wyraża opinie w sprawach wniesionych przez Prezesa URT. Rada może także z własnej inicjatywy przedstawiać opinie w sprawach należących do zadań Prezesa URT, z wyłączeniem spraw dotyczących wykonywania przez Prezesa URT obowiązków na rzecz bezpieczeństwa państwa. Prezes URT zasięga opinii Rady Telekomunikacji w sprawach związanych z:

- 1) zapewnianiem dostępu do usług powszechnych,
- 2) jakością świadczenia usług powszechnych,
- 3) określaniem zasad łączenia sieci telekomunikacyjnych oraz związanej z tym współpracy operatorów.

Kluczowe zagadnienie dla rozwoju usług i konkurencji

INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA

Zagadnienie

Wymagania dla sieci i urządzeń

Kluczowe ustalenia

Poza podstawowymi wymaganiami, możliwość określenia dodatkowych wymagań dotyczących m.in. zapewnienia ochrony tajemnicy telekomunikacyjnej, umożliwienia dostępu służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy, przystosowań dla osób niepełnosprawnych

Uzasadnienie zapisu

Położenie nacisku na aspekty społeczne

Homologacja

Spełnienie zasadniczych wymagań potwierdza certyfikat zgodności

Ewidencja i współużytkowanie

Obowiązek umożliwienia innym operatorom współkorzystania z elementów infrastruktury: budynków, linii, kanalizacji, słupów, wieży i masztów

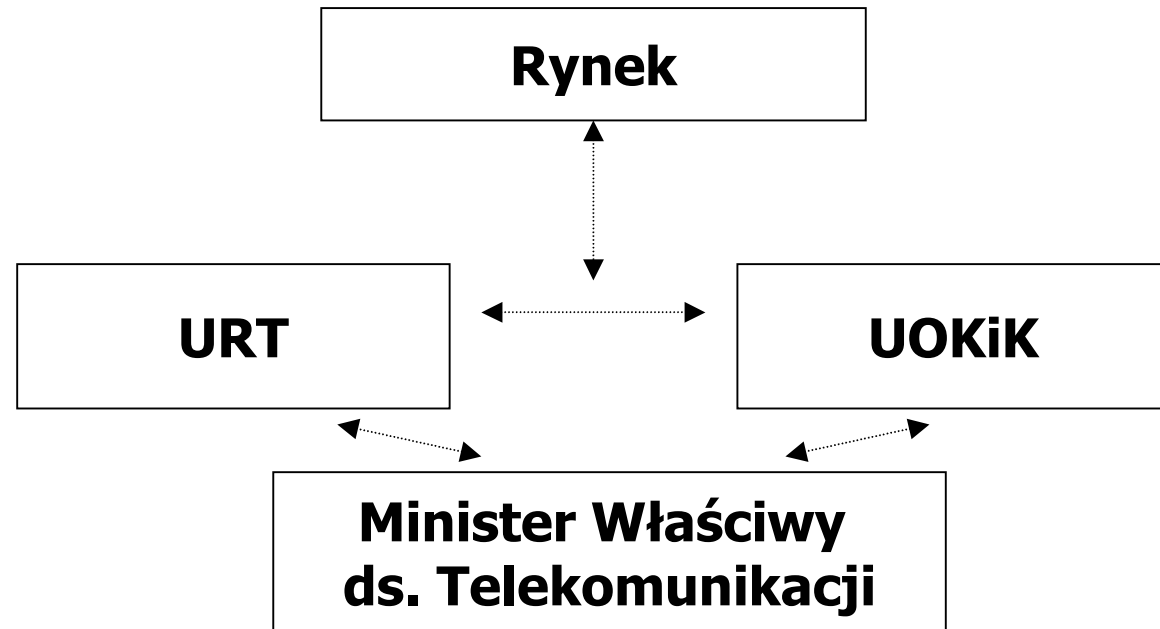
Kluczowe zagadnienie dla rozwoju usług i konkurencji

ZEZWOLENIA I POZWOLENIA

Zagadnienie	Kluczowe ustalenia	Uzasadnienie zapisu
Zezwolenie	Zezwolenie określa podstawowe informacje Prezes URT może cofnąć zezwolenie przy naruszeniu przez operatora przepisów ustawy, uchylaniu się od opłat	Maksymalnie liberalne podejście do zasad prowadzenia przez operatorów działalności
Zgłoszenie działalności	Wymagane jest jedynie zgłoszenie działalności telekomunikacyjnej	Wejście w życie za rok centralnego Rejestru Sądowego - chęć ograniczenia biurokracji
Pozwolenia	Wydawane przez prezesa URT	Wprowadzenie przetargu umożliwia merytoryczny wybór podmiotu Umożliwienie m.in. finansowania kosztów przetargu
Opłaty	Roczna opłata za rezerwację częstotliwości Dodatkowo jednorazowa opłata poprzez wprowadzenie przetargu Określenie przeznaczenia opłat stanowiących dochód URT	

ASPEKTY INSTYTUCJONALNE PROCESU DEMONOPOLIZACJI

Model współpracy rynku telekomunikacyjnego

Kluczowe kwestie:

Model współpracy pomiędzy urzędami a rynkiem

Przejrzystość i stabilność procesów regulacyjnych

Kultura współpracy urzędów i środowiska gospodarczego rynku

Kompetencja i fachowość urzędników